

1 Our Shiur began with additional cases of ספק relating to חמץ that we compare to other Halachos.

צבור אחד של חמץ ולפניו ב' בתים בדוקין - We have a pile of חמץ, from which we see a mouse take a piece into one of two homes that were both searched already, but we do not know into which home it was taken.

1 Additional cases of ספק... Relating to חמץ

צבור אחד של חמץ... ולפניו ב' בתים בדוקין

2 This case can be compared to טמא - שני שבילין אחד טמא ואחד טהור, and two people each walked in one of the paths.

נשאלו זה בפני עצמו וזה בפני עצמו טהורין - If they each ask a שאלה separately, they are both declared טהור, based on ספק טומאה ברשות הרבים ספיקו טהור - Any doubt about טומאה that arises in a רשות הרבים, we assume to be טהור. בבת אחת טמאין - If they both ask at the same time, we have to declare them טמא, because they cannot both be טהור. עליו ועל חברו - If one of them asks on behalf of both them, there is a מחלוקת תנאים. רבי יוסי מדמי ליה לבת אחת - It's like when they ask together. We have to declare them טמא, because they cannot both be טהור. רבי יהודה מדמי ליה לזה אחר זה - It's like when they ask separately. Rashi explains, that the חכם tells him you are טהור, based on ספק טומאה ברשות הרבים ספיקו טהור. Of course, the חכם cannot say you are both טהור.

2 Compared to... שני שבילין אחד טמא ואחד טהור

נשאלו... עליו ועל חברו מחלוקת / בבת אחת טמאין / זה בפי עצמו וזה בפי עצמו ספק טומאה ברשות הרבים ספיקו טהור

רבי יוסי מדמי ליה לבת אחת לזה אחר זה רבי יהודה

תלמידי חכמים tells him you are טהור. He will understand, same applies to his friend. Of course... The חכם cannot say you are both טהור

3 The same הלכה would apply to these houses. Since בדיקת חמץ is מדרבנן, a ספק is פטור. The הלכה will depend on whether the שאלה was asked about both houses separately or simultaneously.

3 The same הלכה would apply to these houses. Since... מדרבנן, בדיקת חמץ is פטור א ספק. All depends whether the שאלה was asked separately or simultaneously

4 ספק על ספק לא על -
 If we are not sure whether the mouse went into a house, this can be compared to
 - הנכנס לבקעה בימות הגשמים -
 One who enters a plain full of fields where one of the fields was טמא, but the person does not know which field he had entered.
 Now, during the growing season a field is a רשות היחיד, because people may not use it as a shortcut, because they might trample the produce. Generally,
 - ספק טומאה ברשות היחיד טמא -
 Any doubt about טומאה that arises in a רשות היחיד, we assume to be טמא.
 However, in this case
 - רבי אליעזר מטהר - this person is טהור.
 - שהיה רבי אליעזר אומר ספק ביאה טהור ספק מגע טומאה טמא -
 - ספק טומאה ברשות היחיד ספק does not apply when we are not certain if the person even entered the field. It applies only where he certainly entered the field, but we do not know whether he touched the טומאה.
 - This person is טמא, because ספק טומאה ברשות היחיד - וחכמים מטמאין
 - ספק ביאה טמא applies even in רשות היחיד טמא.
 In our case of חמץ where בדיקת חמץ is clearly only a חיוב דרבנן, we would certainly be lenient.

4 ספק על ספק לא על
 Unsure whether the mouse went into a house
 Compared to...
 הנכנס לבקעה בימות הגשמים
 One of the FIELDS PERSON
 WHICH FIELD he entered
 טמא
 During growing season...
 רשות היחיד
 SHORTCUT
 Might trample the produce
 Generally...
 ספק טומאה ברשות היחיד ספק טמא
 However...
 רבי אליעזר מטהר...
 ספק ביאה טהור ספק מגע טומאה טמא
 וחכמים מטמאין...
 ספק טומאה ברשות היחיד טמא
 ספק ביאה טמא EVEN
 In our case...
 מדרבנן בדיקת חמץ is only
 We would certainly be lenient

5 על ובדק ולא אשכח -
 If we saw the mouse go into the house with חמץ - we searched and did not find any חמץ - this would be subject to the מחלוקת
 רבי מאיר about a case where we know of the presence of טומאה. R' Meir says;
 - לעולם הוא בטומאתו עד שיודע לך הטומאה היכן היא - it remains טמא until we know clearly where the טומאה went - while the חכמים hold that once we have done a thorough search we can assume the טומאה is gone.
 The same מחלוקת would apply to חמץ that we cannot find.

5 על ובדק ולא אשכח
 Searched, but DIDN'T find any חמץ
 Subject to... מחלוקת
 Where we know of the presence of טומאה
 חכמים רבי מאיר
 Once we have done a THOROUGH SEARCH
 Can assume טומאה IS GONE
 לעולם הוא בטומאתו עד שיודע לך הטומאה היכן היא
 Same מחלוקת would apply to חמץ that we cannot find

6 על ובדק ואשכח -
 If we saw the mouse bring חמץ into the house, and then we find the חמץ - this is subject to the מחלוקת regarding טמא - שדה שנאבד בה קבר הנכנס לתוכה טמא -
 If the place of a known grave was forgotten, the entire field is considered טמא.
 נמצא בה קבר הנכנס לתוכה טהור שאני אומר קבר שאבד הוא קבר שנמצא - דברי רבי -
 If a grave was found, we assume it is the lost קבר, and the rest of the field is טהור.
 - רבן שמעון בן גמליאל אומר תיבדק כל השדה כולה -
 We must still check the rest of the field, perhaps this is another קבר.
 The same מחלוקת would apply to this חמץ that we found.

6 על ובדק ואשכח

Then we FIND החמץ!

Subject to... מחלוקת

שדה שנאבד בה קבר הנכנס לתוכה טמא

נמצא בה קבר...

רשב"ג	רבי
תיבדק כל השדה כולה	הנכנס לתוכה טהור
Perhaps this is another קבר	קבר שנאבד הוא קבר שנמצא

Same מחלוקת would apply to this החמץ that we found

7 'הניח ט' ומצא י' - If he left nine pieces of חמץ in the house and then found ten pieces.
 In a similar case of מעשר שני money and finding more money -
 רבי holds all of it must be used as מעשר שני money, because we assume the original money to be here, plus some additional money. Here too, he need not make another בדיקה, because all his 9 pieces are here with an additional piece of חמץ.
 חכמים hold הכל חולין - all the money is regular money, because we assume somebody came along, took the entire מעשר שני money and left other money instead. Here too, he must make another בדיקה, because his original 9 pieces are possibly missing.

7 הניח ט' ומצא י'

Similar case of מעשר שני money and finding more money

חכמים	רבי
הכל חולין	מעשר שני ALL
Took ENTIRE מעשר שני money	Left OTHER money
Original & Additional money	Original & Additional money
Here too... NEEDS ANOTHER בדיקה	Here too... needs NO OTHER בדיקה

8 הניח י' ומצא ט' - if ten pieces of חמץ were left in the house and only nine were found, is subject to the same מחלוקת.
 According to רבי, he only has to search for one piece, because we assume the original pieces are here - only one was taken.
 According to the חכמים he must look for all 10 pieces, because we assume all were switched for these 9 pieces.

8 הניח י' ומצא ט'

Same... מחלוקת

חכמים	רבי
Must search for ALL TEN	Only search for ONE PIECE
All were switched	Only 1 was taken

9 Finally **ונמצא בזוית אחרת** - if **הניח בזוית זו** was left in one spot and found in another, it is subject to a מחלוקת in a similar situation regarding טומאה.
 According to the רבנן he must make a new בדיקה, because we are concerned that a mouse took the original piece and we cannot be certain that this is that piece.
 According to the גמליאל בן גמליאל, no בדיקה is required, because we assume that the person absent-mindedly moved it, and it is indeed the same piece.

10 **אמר רבא... עכבר נכנס וכבר בפיו** - if we see a mouse go into a house with a piece of חמץ and then find crumbs בדיקה. It must be elsewhere - the mouse did not eat it, because mice do not typically leave crumbs.
 In the same situation with a תינוק - a child, אין צריך בדיקה, We assume the child ate it, and left crumbs.

11 בעי רבא עכבר נכנס וכבר בפיו ועכבר יוצא וכבר בפיו מהו - Rava asks; what is the הלכה when a mouse goes into the house with a loaf and then leaves the house with a loaf? What about if they were clearly different mice? What if a mouse went in and a weasel came out with a loaf? What if a weasel comes out with both a mouse and a loaf?
 In all these cases, do we say אין צריך בדיקה - because היינו האי דעל והיינו האי דנפק - we assume it's the same loaf - or it's a different loaf? או דילמא אחרת הוא - All remain unresolved.

12 בעי רבא ככר בשמי קורה - when a loaf is on top of a beam, do we have to get a ladder to take it down because it might fall down and someone might eat it? What if it was deep in a בור? What if it was in a snake's mouth? Again we end in תיקו.

12 בעי רבא... ?
ככר בשמי קורה?
A loaf on top of a beam...
Do we have to get a ladder to take it down?
If it falls down someone might eat it!
What if...
...it was deep in a בור?
...in a snakes mouth?
תיקו!

13 משנה the זאגט: - ר' יהודה אומר בודקין אור י"ד ובי"ד שחרית ובשעת הביעור - According to the conclusion of the Gemara, all agree that we do only one בדיקה - preferably on the evening of the fourteenth. If he did not do it then, he should do it in the morning - if not, in the sixth hour when engaged in burning the חמץ. The חכמים add the afternoon of the fourteenth - according to Rashi. According to Tosfos, the חכמים add the afternoon, plus all Yom Tov, and even after Yom Tov, so that he does not eat חמץ on Yom Tov, or הפסח עליו הפסח.

13 **מלך:**
 ר' יהודה אומר... בודקין...

 Add the... Afternoon of the 14th
 Add the... Afternoon of the 14th, All Yom Tov & After Yom TOV
 If he finds חמץ he might eat it!
 So he doesn't eat חמץ on Yom Tov
 OR...
 חמץ שעבר עליו הפסח